

Geschiedenis van Willemskade 5

Vroegere eigenaren

In 1873 wordt aan Johann Heinrich Willers, stukadoor te Leeuwarden, een vergunning verleend voor de bouw van het pand Willemskade 5. Het pand is onder architectuur van Thomas Romeijn gebouwd in 1875.

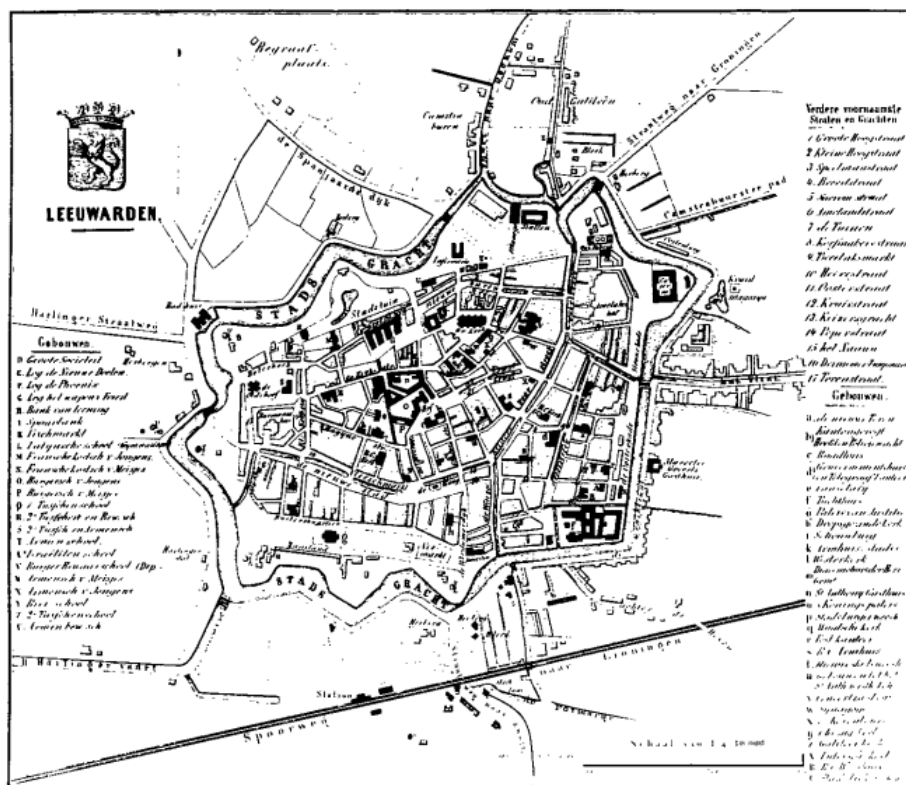
De echtgenote van J.H. Willers, Catharina Sophia Martens erft het monumentale pand op 10 mei 1910.

Als zij op 31 januari 1913 overlijdt wordt het pand door de zoon Heinrich Dietrich Willers verkocht aan Dirk Albertus de Groot. Dit is een arts die vanuit Berlijn al in 1910 ingeschreven wordt in Leeuwarden op het adres Willemskade 5.

De Groot heeft het waarschijnlijk aan de kerk nagelaten, want op 5 december 1930 wordt het pand door de Kerkvoogdij der Nederduitsch Hervormde Gemeente verkocht aan Derk Hoeksema. Deze tandarts laat in 1931 het pand grondig verbouwen tot een tandartspraktijk.

Vervolgens verkoopt Hoeksema het pand op 1 februari 1961 aan de Eerste Nederlandse Verzekering Mij op leven en tegen invaliditeit (ENNIA). Ennia neemt het pand in gebruik als kantoor.

Op 15 januari 1975 wordt Willemskade 5 gekocht door Mr J.H. Beek, advocaat en procureur te Leeuwarden. Na zijn overlijden is het in bezit van de erfgenamen.

Leeuwarden in 1864. Kaart van A. Douglas, (gemeentearchief Leeuwarden).

Stadsontwikkeling

Willemskade rond 1900. Foto: Virtueel Mobiliteitsmuseum (via picturesfrom.nl)

Aan het einde van de jaren 1860-1870 werden de drie zuidelijke dwingers, die rond 1841 waren omgebouwd tot plantsoenen, vergraven. De vergraving van de zuidelijke dwingers hield verband met de totstandkoming van de eerste spoorwegverbinding in Noord-Nederland, de lijn Harlingen-Leeuwarden (1863). Het nieuwe station werd enkele honderden meters ten zuiden van de stad gebouwd, in the middle of nowhere. Dat werd de aanleiding voor de gemeente om zich voor het eerst actief te bemoeien met de uitbreiding van de stad.

De stadsarchitect Th. Romein diende daartoe een stratenplan in dat voorzag in de genoemde vergraving van de zuidelijke dwingers, de aanleg van straten en pleinen benoorden en bezuiden de rechtgetrokken Zuiderstadsgracht en de verplaatsing van de veemarkt in 1874 van het Zaailand in de binnenstad naar de Oude Veemarkt bij het station. Zo ontstond een interessant stadsdeel, het Stationskwartier, met de Willemskade als centraal maritiem element. De stadsuitbreiding, ook wel "nieuwe uitleg" genoemd, is grotendeels ontworpen door de architect Romein. In ieder geval is deze architect verantwoordelijk voor de panden Willemskade 1 tot en met 27.

Op de Wirdumerpoortsdwinger verrees na afgraving de eveneens door Romein ontworpen monumentale Beurs (1880). De zuidelijke uitbreiding van Leeuwarden kreeg als vestigingsplaats van villa's voor welgestelden en kantoren een grootstedse allure.

De "nieuwe uitleg" is inmiddels een onlosmakelijk deel van de binnenstad van Leeuwarden. Gelegen aan de Zuiderstadsgracht en op loopafstand van het station.

Meer: <https://www.mobi-el-erfgoed.nl/atlas/index.php?locatie=6>